

เสถียรภาพของข้อมูลบัญชีกับความสามารถในการอธิบายผลตอบแทนหลักทรัพย์
ที่เพิ่มขึ้นในช่วงก่อนและหลังวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจของบริษัทในกลุ่มอสังหาริมทรัพย์
และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

นางสาวทิพวรรณ แซ่ล่อ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบัญชี ภาควิชาการบัญชี
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2548
ISBN 974-53-2465-5
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ACCOUNTING INFORMATION PERMANENCE AND INCREMENTAL EXPLANATORY
POWER BEFORE AND AFTER ECONOMIC CRISIS OF PROPERTY AND CONSTRUCTION
COMPANIES LISTED IN THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND

Miss Tippawan Saelor

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Accountancy Program in Accounting

Department of Accountancy

Faculty of Commerce and Accountancy

Chulalongkorn University

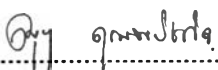
Academic Year 2005

ISBN 974-53-2465-5

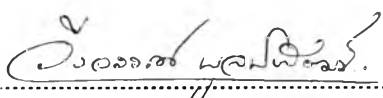
หัวข้อวิทยานิพนธ์ เสถียรภาพของข้อมูลบัญชีกับความสามารถในการอธิบาย
ผลตอบแทนหลักทรัพย์ ที่เพิ่มขึ้นในช่วงก่อนและหลังวิกฤตการณ์
ทางเศรษฐกิจของบริษัทในกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่
จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

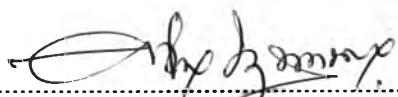
โดย นางสาวทิพวรรณ แซ่ล่อ
สาขาวิชา การบัญชี
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. วรศักดิ์ ทูมมานนท์

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหาร
ศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดนุชา คุณphanichit)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วีรวรรณ พูลพิพัฒน์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร. วรศักดิ์ ทูมมานนท์)

.....กรรมการ
(คุณปองรัตน์ รัตนะตวณานนท์)

ทิพวรรณ แซ่ล่อ : เสถียรภาพของข้อมูลบัญชีกับความสามารถในการอธิบายผลตอบแทนหลักทรัพย์ ที่เพิ่มขึ้นในช่วงก่อนและหลังวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจของบริษัทในกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ACCOUNTING INFORMATION PERMANENCE AND INCREMENTAL EXPLANATORY POWER BEFORE AND AFTER ECONOMIC CRISIS OF PROPERTY AND CONSTRUCTION COMPANIES LISTED IN THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND) อ. ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร. วรศักดิ์ ทูมมานนท์, 105 หน้า. ISBN 974-53-2465-5

วิทยานิพนธ์เล่มนี้เป็นการศึกษาเสถียรภาพของข้อมูลบัญชีกับความสามารถในการอธิบายผลตอบแทนหลักทรัพย์ ที่เพิ่มขึ้นในช่วงก่อนและหลังวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ โดยเน้นศึกษาเฉพาะบริษัทในกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างจำนวน 74 แห่ง เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2537-2539 และ พ.ศ. 2543-2545 ตามลำดับ ข้อมูลทฤษฎีในการศึกษาค้างนี้ ได้รวบรวมจากฐานข้อมูลทางการเงินของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จากฐานข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์ และจากฐานข้อมูลในห้องปฏิบัติการทางการเงินของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในการศึกษาค้างนี้ ได้ทดสอบผลกระทบจากเสถียรภาพของข้อมูลบัญชีที่มีต่อความสามารถในการอธิบายผลตอบแทนหลักทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นด้วยตัวแบบความถดถอยเชิงพหุระหว่างผลตอบแทนหลักทรัพย์ซึ่งเป็นตัวแปรตาม และข้อมูลบัญชีซึ่งเป็นตัวแปรอิสระ นอกจากนี้ ได้ใช้เทคนิคตัวแปรหุ่นสำหรับเสถียรภาพภาพของข้อมูลบัญชี และช่วงระยะเวลา ซึ่งถือเป็นตัวแปรอิสระในตัวแบบความถดถอยเชิงพหุ ความสามารถในการอธิบายผลตอบแทนหลักทรัพย์ที่เพิ่มขึ้น จะประมาณจากค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยของระดับและการเปลี่ยนแปลงในข้อมูลบัญชี

โดยสรุป การทดสอบผลกระทบจากเสถียรภาพของข้อมูลบัญชีที่มีต่อความสามารถในการอธิบายผลตอบแทนหลักทรัพย์ที่เพิ่มขึ้น ในช่วงก่อนและหลังวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ได้ให้หลักฐานที่เหมือนกันว่า ถ้าไรที่มีเสถียรภาพต่ำจะมีความสามารถในการอธิบายผลตอบแทนหลักทรัพย์ที่น้อยกว่าถ้าไรที่มีเสถียรภาพสูง ในขณะที่เดียวกัน กระแสเงินสดจากการดำเนินงานก็ไม่มีความสามารถในการอธิบายผลตอบแทนหลักทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นเกินกว่าถ้าไรทางบัญชี ณ ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

อย่างไรก็ตาม การทดสอบเปรียบเทียบผลกระทบจากเสถียรภาพของข้อมูลบัญชีที่มีต่อความสามารถในการอธิบายผลตอบแทนหลักทรัพย์ ในช่วงก่อนกับหลังวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ได้ให้หลักฐานว่า เมื่อถ้าไรมีเสถียรภาพต่ำ ความสามารถของถ้าไรทางบัญชีในการอธิบายผลตอบแทนหลักทรัพย์ ในช่วงก่อนและหลังวิกฤตมีความแตกต่างกัน แต่ความสามารถของกระแสเงินสดจากการดำเนินงานในการอธิบายผลตอบแทนหลักทรัพย์ ในช่วงก่อนและหลังวิกฤตไม่แตกต่างกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

ภาควิชา การบัญชี
สาขาวิชา การบัญชี
ปีการศึกษา 2548

ลายมือชื่อนิสิต.....ทิพวรรณ แซ่ล่อ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4682253626: MAJOR ACCOUNTING

KEY WORD: EARNINGS EXTREMITY, EARNINGS VARIABILITY, EARNINGS PERMANENCE, EARNINGS TRANSITORY, VALUE RELEVANCE, INCREMENTAL INFORMATION CONTENT, INCREMENTAL EXPLANATORY POWER

TIPPAWAN SAELOR : ACCOUNTING INFORMATION PERMANENCE AND INCREMENTAL EXPLANATORY POWER BEFORE AND AFTER ECONOMIC CRISIS OF PROPERTY AND CONSTRUCTION COMPANIES LISTED IN THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND. THESIS ADVISOR : VORASAK TOOMMANON, Ph.D., 105 pp. ISBN 974-53-2465-5

This thesis is to study the accounting information permanence and incremental explanatory power before and after economic crisis which focuses on property and construction companies listed in the Stock Exchange of Thailand. The sample consists of 74 Thai listed companies in 1994-1996 and 2000-2002, respectively. The secondary data used in this study were collected from financial database available at the Stock Exchange of Thailand, the Ministry of Commerce and the Financial Laboratory of Chulalongkorn University.

This study examines the effect of accounting information permanence on incremental explanatory power in multiple regression models with stock returns as the dependent variable and accounting information as independent variable. In addition, the dummy variable technique is used for the accounting information permanence and the timing as independent variables in multiple regression models. The incremental explanatory power is estimated by regression coefficients of the levels and changes in accounting information.

In summary, the effect of accounting information permanence on incremental explanatory power before and after crisis shows the same results that low permanent earnings have less explanatory power than high permanent earnings while operating cash flows do not have incremental explanatory power beyond earnings, indices at confidence interval 95%.

However, the comparison of explanatory power before and after crisis affected by accounting information permanence shows that the explanatory power of accounting earnings before and after crisis is different when earnings are low permanent, but not for operating cash flows, indices at confidence interval 95%.

Department of Accountancy

Field of study: Accounting

Academic year 2005

Student's Tippawan Saelor

Advisor's V. Toommanon

กิตติกรรมประกาศ

ความสำเร็จของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ข้าพเจ้าใคร่ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. วรศักดิ์ ทูมมานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ท่านได้กรุณาใช้เวลาในการให้ความรู้ คำปรึกษา และคำแนะนำอันเป็นประโยชน์ ตลอดจนได้กรุณาตรวจสอบแก้ไขและปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้ถูกต้องและสมบูรณ์ นอกจากนี้ ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ วีรวรรณ พูลพิพัฒน์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และคุณปองรัตน์ รัตนะตวณานนท์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็นและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์จนวิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ข้าพเจ้า ตลอดจนเจ้าหน้าที่หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต เจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการทางการเงิน สาขาวิชาการเงิน เจ้าหน้าที่ห้องคอมพิวเตอร์ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี และสำนักวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ให้ความช่วยเหลืออันเป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้

ท้ายสุดนี้ ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณบิดามารดาและญาติพี่น้อง ที่คอยให้การสนับสนุน ความรัก กำลังใจ และกำลังทรัพย์แก่ข้าพเจ้าเสมอมา คุณประโยชน์ของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ข้าพเจ้าขอมอบแต่บิดามารดา ผู้มีพระคุณ และครูบาอาจารย์ทุกท่าน หากวิทยานิพนธ์เล่มนี้มีข้อผิดพลาดประการใด ข้าพเจ้าขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....	5
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	8
1.5 ข้อจำกัดของการวิจัย.....	9
1.6 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	9
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
1.8 วิธีดำเนินการวิจัย.....	11
1.9 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิจัย	12
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
2.1 แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรม	13
2.1.1 แนวคิดการตอบสนองของตลาดต่อข้อมูลข่าวสาร	13
2.1.2 ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของข้อมูลบัญชี.....	14
2.1.2.1 กำไรทางบัญชี.....	15
2.1.2.2 กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน	16
2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
2.2.1 ความสามารถของข้อมูลบัญชีในการอธิบายผลตอบแทนหลักทรัพย์.....	17
2.2.2 ผลกระทบของส่วนประกอบกำไรที่มีต่อความสามารถในการอธิบาย ผลตอบแทนหลักทรัพย์.....	23
2.2.3 ผลกระทบจากเสถียรภาพของข้อมูลบัญชีที่มีต่อความสามารถในการ 2.2.3 ผลกระทบจากเสถียรภาพของข้อมูลบัญชีที่มีต่อความสามารถในการ อธิบายผลตอบแทนหลักทรัพย์.....	26

บทที่ 3	วิธีการดำเนินการวิจัย.....	32
3.1	รูปแบบการวิจัย	32
3.1.1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	32
3.1.2	แหล่งที่มาของข้อมูลและการเก็บรวบรวมข้อมูล	32
3.1.3	กรอบแนวความคิดการวิจัย.....	33
3.1.3.1	ตัวแบบที่ใช้ในงานวิจัย	36
3.1.3.2	ตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย.....	41
3.2	สถิติที่ใช้และแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล	45
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
4.1	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นในช่วงก่อนและหลังวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ...49	
4.2	ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุด้วยตัวแบบที่ 1 เพื่อทดสอบ ความสามารถของข้อมูลบัญชีในการอธิบายผลตอบแทนหลักทรัพย์ ในช่วงก่อนและหลังวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ.....	52
4.3	ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุด้วยตัวแบบที่ 2 เพื่อทดสอบ ผลกระทบจากเสถียรภาพของข้อมูลบัญชีที่มีต่อความสามารถในการอธิบาย ผลตอบแทนหลักทรัพย์ ในช่วงก่อนและหลังวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ	54
4.4	ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุด้วยตัวแบบที่ 3 เพื่อเปรียบเทียบ ระหว่างความสามารถของข้อมูลบัญชีในการอธิบายผลตอบแทนหลักทรัพย์ ในช่วงก่อนกับหลังวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ.....	57
4.5	ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุด้วยตัวแบบที่ 3 เพื่อเปรียบเทียบ ระหว่างผลกระทบจากเสถียรภาพของข้อมูลบัญชีที่มีต่อความสามารถในการ อธิบายผลตอบแทนหลักทรัพย์ ในช่วงก่อนกับหลังวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ..	58
4.6	การทดสอบสมมติฐานการวิจัย	60
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	69
5.1	สรุปผลการวิจัย.....	70
5.1.1	สรุปผลการทดสอบความสามารถของข้อมูลบัญชีในการอธิบาย ผลตอบแทนหลักทรัพย์ และผลกระทบจากเสถียรภาพของ ข้อมูลบัญชีที่มีต่อความสามารถในการอธิบายผลตอบแทนหลักทรัพย์ ในช่วงก่อนและหลังวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ	70

5.1.2	สรุปผลการทดสอบความสามารถของข้อมูลบัญชีในการอธิบาย ผลตอบแทนหลักทรัพย์ และผลกระทบจากเสถียรภาพของ ข้อมูลบัญชีที่มีต่อความสามารถในการอธิบายผลตอบแทนหลักทรัพย์ โดยเปรียบเทียบช่วงก่อนกับหลังวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ	72
5.2	อภิปรายผล.....	73
5.3	ข้อเสนอแนะ	76
5.3.1	ข้อเสนอแนะในทางปฏิบัติ.....	77
5.3.2	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	77
	รายการอ้างอิง	79
	ภาคผนวก.....	84
	ภาคผนวก ก รายชื่อบริษัทในกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนใน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ใช้ในการศึกษา.....	85
	ภาคผนวก ข ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลของบริษัทในกลุ่มอสังหาริมทรัพย์ และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.....	89
	ภาคผนวก ค ภาพแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลของบริษัทในกลุ่มอสังหาริมทรัพย์ และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.....	101
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	105

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 3.1	สรุปผลการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	33
ตารางที่ 3.2	แสดงผลคาดหวังจากตัวแบบที่ 1.....	39
ตารางที่ 3.3	แสดงผลคาดหวังจากตัวแบบที่ 2.....	40
ตารางที่ 3.4	แสดงผลคาดหวังจากตัวแบบที่ 3.....	41
ตารางที่ 3.5	ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยและการวัดค่า.....	42
ตารางที่ 3.6	สรุป สมมติฐานการวิจัย ตัวแบบที่ใช้ และผลคาดหวังจากการทดสอบ.....	44
ตารางที่ 4.1	สรุปผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุด้วยตัวแบบที่ 1	61
ตารางที่ 4.2	สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยตามสมมติฐาน 1	62
ตารางที่ 4.3	สรุปผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุด้วยตัวแบบที่ 2	63
ตารางที่ 4.4	สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยตามสมมติฐาน 2	64
ตารางที่ 4.5	สรุปผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุด้วยตัวแบบที่ 3 กรณีกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด.....	65
ตารางที่ 4.6	สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยตามสมมติฐาน 3.....	66
ตารางที่ 4.7	สรุปผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุด้วยตัวแบบที่ 3 กรณีแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามเสถียรภาพของกำไร.....	67
ตารางที่ 4.8	สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยตามสมมติฐาน 4.....	68
ตารางที่ 5.1	สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อ 1.....	71
ตารางที่ 5.2	สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อ 2.....	72

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 3.1 แสดงกรอบแนวความคิดการวิจัย.....	34
--	----